

concept 14 november 2018

kenmerk: B2019/2600

Verslag

Commissievergadering Besturen en Organiseren van woensdag 14 november te Almelo

Aanwezig: S.M.M. Kuks (voorzitter), H. Alberts (Natuurterreinen), G. Engberts (SGP), F. Ensink (CDA), J. van Keulen (Bedrijven), E.M. Koopmans-Roeloffzen (VVD), M.M. Kummel (VVD), J.F.F. Lubbers (Algemene Waterschapspartij), H. Morsink (SGP), J. Nicolai (Water Natuurlijk), P.R.C.M. Schnellen (Bedrijven), A.W.J. Schoo (Ouderenpartij), R. Sloots (CU), H.J. Steenberg (CDA), W.A. Siebring (Landbouw), W. Stegeman (CDA, portefeuillehouder), N. Sucu (Water Natuurlijk), K. de Vries (ChristenUnie), M.G.T. Wispels (Algemene Waterschapspartij)

Ambtelijk: R.I. Andringa (secretaris-directeur), B. Koopman-Kleinherenbrink (bestuursadviseur), J. Langenhof (bestuursadviseur), R. Spit (communicatieadviseur)

Afwezig: de commissieleden R.A.W.L.C. Ekelmans (Bedrijven), A.F. Kolkman (fractie Kolkman) en C.H.M. Mentink (Landbouw), M. Ottevanger (manager Bestuur en Organisatie)

Verslag: A.M. Dunk

Onderwerp	Omschrijving
1. Opening en mededelingen	De <i>voorzitter</i> opent de vergadering om 14.18 uur. De heren Ekelmans, Mentink, en Kolkman hebben zich voor deze vergadering afgemeld. De heer Andringa vervangt vandaag mevrouw Ottevanger als secretaris. Mevrouw Koopman is in de plaats van mevrouw Wullink de nieuwe uitvoerend secretaris. De agenda wordt vastgesteld.
I. Opiniërend	
1. Bestuursvoorstel bij bestuurlijk voortgangsrapport 2018 en programmabegroting 2019-2022	De <i>voorzitter</i> geeft aan dat het een beleidsarme begroting is om het nieuwe bestuur niet voor de voeten te lopen. Hij stelt voor het bestuurlijk voortgangsrapport en de programmabegroting in een keer te bespreken. <i>Landbouw</i> zegt dat de meeste kernpunten zijn gehaald. Jammer dat de schuldenlast het afgesproken kader ruim overschrijdt. De lastendruk stijgt ook dit jaar weer, weliswaar binnen de kaders, maar wel aan de grenzen daarvan. Ook hier heeft <i>Landbouw</i> moeite mee. De stijging van de personeelskosten op pagina 21 van de begroting baart de fractie zorgen. Salarissen en sociale lasten stijgen sterk en ook de kosten voor ingeleend personeel nemen toe. Als het bestuur niet kiest voor lastenverhoging, zal het zijn ambitieniveau moeten bijstellen. Het waterschap moet zijn kerntaken, watersysteem en waterketen, goed blijven uitvoeren. In de begroting, pagina 4, wordt hier maar één regel aan besteed en de rest gaat over besturen en organiseren. Is dit wel de goede weg, gezien de middelen die eraan besteed worden? <i>Natuurterreinen</i> noemt het een leesbaar stuk. Omdat er in het kader van de extremen die zich voordoen extra capaciteit moet worden ingezet en

Onderwerp	Omschrijving
	die extremen zich in de toekomst vaker zullen voordoen, is het de vraag of de kosten die daarvoor gemaakt moeten worden nog wel binnen de huidige begroting passen. <i>CU/SGP</i> sluit zich aan bij de vorige sprekers. De spreker waardeert de compacte en duidelijke begroting. Hij maakt zich zorgen om de schuldenlast en vreest dat deze effect zal hebben op de lastendruk in 2019-2020. Ook voor het <i>CDA</i> is de schuldenlast een bron van zorg. Er moet ook rekening worden gehouden met het afsluiten van nieuwe langlopende leningen. Verder is alles conform verwachtingen. De <i>Ouderenpartij</i> is content met de kortere versie van de begroting. De fractie vindt de lastenstijging naar 6,2% voor eenpersoonshuishoudens onevenredig hoog. Toch gaat de Ouderenpartij misschien voor het eerst de begroting goedkeuren. De fractie verwacht volgend jaar een dividenduitkering van de Waterschapsbank en is van mening dat er in dat geval een noodfonds moet worden ingericht voor extreem natte en droge omstandigheden. <i>Water Natuurlijk</i> vindt de begroting een leesbaar stuk. Het waterschap blijft binnen de vastgestelde grenzen. Er zit wel een winstwaarschuwing in vanwege de KRW en klimaatopgaven. Dit zal een druk betekenen op de tarieven, wat een grote opgave is voor het nieuwe bestuur. De <i>Algemene Waterschapspartij</i> vindt beide stukken ook helder en conform het bestuursakkoord. De fractie noemt enkele zorgpunten. Op pagina 6 van de programmabegroting onder Financiën staat dat de gemiddelde lastendrukstijging over 2019-2022 0,3% is. In de zin erna wordt gezegd dat de lastendruk in de periode 2018-2021 van 3,2% naar 3,8% gaat. Wat is daarvan de oorzaak? Op dezelfde pagina staat onder Investerings, onderaan, dat er een audit komt om meer inzicht te geven in het proces van interne ramingen. Is dit geen onderwerp voor de rekenkamer? Over de ontwikkeling van de schuldenpositie is de <i>Algemene Waterschapspartij</i> zorgelijk. Er staat iets over “hogere onttrekkingen aan de bestemmingsreserves voor tarievenegalisatie en lagere afschrijvingen ten opzichte van de programmabegroting 2018-2021”. Het is de fractie niet duidelijk waar die lagere afschrijvingen vandaan komen, gezien de hoge schuldenlast. Bij het programma Watersystemen vraagt de <i>Algemene Waterschapspartij</i> aandacht voor het halen van de KRW. Hoeveel druk staat er op de realisatie en welke consequenties heeft het? De <i>voorzitter</i> merkt op dat deze vraag gesteld moet worden in de commissie Watersystemen. Tot slot vraagt de <i>Algemene Waterschapspartij</i> over Beheer op orde, waar staat: “We zijn er nog niet”, wanneer dit dan wel het geval is. Het moet geen oneindig project worden.

Onderwerp	Omschrijving
	<i>Bedrijven</i> vraagt meer uitleg over de netto investeringen, op pagina 20 van de begroting. Dit is volgens de spreker een heel grillig plaatje. Ook vraagt de spreker een toelichting op een zin uit Risico en Kansen, pagina 17: “Burgers en bedrijven willen graag betrokken zijn, zelf zaken oppakken en daarin gefaciliteerd worden. Daarnaast benadert men ons anders en dat betekent iets voor onze communicatie.” Wat wordt hiermee bedoeld? Op pagina 7 onder 4 staat onder Toekomstige organisatie: “gedurende dit jaar is de ambitie op uitvoering van de plannen voor kwaliteit Arbomilieu bijgesteld”. Wat wil dit zeggen? De <i>VVD</i> is tot de conclusie gekomen dat een lastenstijging onvermijdelijk is. Wel blijft de fractie ook in de toekomst scherp erop toezien dat de lasten niet de pan uitrijzen. De financiën zijn op orde, maar er zijn veel onzekerheden. Het is aan het nieuwe bestuur om daarin keuzes te maken. De fractie geeft de overweging mee om een bestemmingsreserve te creëren voor de droogteproblematiek. De heer <i>Stegeman</i> dankt de fracties voor alle complimenten voor de vormgeving van de stukken. Schuldenpositie, ambitieniveau en tarieven zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden en het bestuur moet daar keuzes in maken. Dit jaar is er gekozen voor een beleidsarme begroting op basis van voorgaand beleid. De lastendruk is uitgekomen op 3,8%; dat is 0,3% boven het kader. Voor de periode 2020-2021 moet rekening gehouden worden met een stijging van 4% vanwege inflatie, personeelskosten en energieprijzen. De heer <i>Stegeman</i> is geen voorstander van een bestemmingsreserve voor de droogteproblematiek, omdat de droogte een integraal onderdeel is van al het handelen van het waterschap. De lagere afschrijvingen hebben te maken met het EMU-saldo. Er wordt een groter beroep gedaan op de bestemmingsreserve tariefsegalisatie. Investerings worden doorgeschoven, waardoor er lagere afschrijvingen zijn. Ten aanzien van een mogelijke dividenduitkering van de Nederlandse Waterschapsbank is er niets veranderd ten opzichte van de laatste vergadering. De uiteindelijke beslissing om al of niet uit te keren is afhankelijk van de goedkeuring van de ECB. De <i>voorzitter</i> beantwoordt de vraag over Beheer op orde. Ten aanzien van assetmanagement is er een onderscheid tussen het management dat op orde moet zijn en de asset zelf die op orde moet zijn. De assets zijn nooit allemaal op orde. Er wordt aangestuurd op risicomanagement. Het management zelf moet wel op orde zijn en dat moet niet te lang duren. De heer <i>Andringa</i> vult aan dat er verschillende stappen zijn bij assetmanagement. Het in beeld brengen van de staat van de huidige assets moet gebeuren voor er een nieuw bestuursakkoord wordt opgesteld.

Onderwerp	Omschrijving
	Daarna het feitelijk managen van de assets, waarvoor een periode van circa drie jaar nodig is. Maar hier is al mee begonnen. De heer <i>Stegeman</i> beantwoordt de vraag over de fluctuaties, de tabel op pagina 20, van de netto investeringen in 2020-2021. Die hebben te maken met een investering in huisvesting in dat jaar. De <i>voorzitter</i> reageert op de opmerking van Landbouw, dat er in de 'Begroting in een oogopslag' wel erg veel aandacht gaat naar bestuur en organiseren. Hij verklaart dit doordat systemen en ketenen makkelijker te verwoorden zijn in kengetallen. Voor bestuur zijn meer woorden nodig, zeker in een bestuursperiode na een fusie, waarin alle processen op orde gebracht moeten worden. Maar de woorden staan niet in verhouding tot de investeringsomvang. Op de opmerking van Bedrijven over de communicatie in Risico en Kansen, zegt de <i>voorzitter</i> dat het waterschap een eigen vastgesteld communicatiebeleid heeft, maar dat soms burgers en media bepalen waarover wordt gecommuniceerd. Ook zijn er steeds meer groepen in de samenleving die 'iets willen doen' met het waterschap. Het waterschap wil hierop inspelen. Dat is de flexibiliteit die hier wordt bedoeld. De <i>voorzitter</i> neemt een toenemende belangstelling waar vanuit de samenleving voor het werk van het waterschap. De <i>Algemene Waterschapspartij</i> stelt dat in het programma 2019 wordt gekeken naar een duurzaam financieel beleid. Wordt het vraagstuk over de bestemmingsreserves hier in opgenomen? De fractie doet de suggestie om het Waterschapspeil van dienstverlening een keer te presenteren in de CBO. Ten aanzien van de bedrijfsvoering constateert de <i>Algemene Waterschapspartij</i> dat er relatief veel ingehuurd personeel is, terwijl er geen uitleg aan gegeven wordt. De fractie vraagt hoe het waterschap in de transitie van de bedrijfsvoering zit als het gaat om de personele bezetting. De heer <i>Stegeman</i> zegt dat de suggestie van de Algemene Waterschapspartij voor het Waterschapspeil kan worden geagendeerd. Ten aanzien van de vraag over duurzaam financieel beleid, zegt hij dat dit deel uitmaakt van control consortium. Hier wordt het komend jaar aan gewerkt en de commissie zal bij de eerstvolgende presentatie de resultaten ervan zien. De heer <i>Andringa</i> vult aan dat het bestuur werkt aan een overdrachtsdocument. Een hoofdstuk gaat speciaal over de financiële positie van het waterschap, inclusief schuldenpositie, ontwikkelingen en reservepositie.
1.c Belastingverordeningen 2019	Hierover zijn geen opmerkingen.
2. Toetreden tot werkgeversvereniging	<i>CU/SGP</i> vraagt of het bij het voorstel, punt 3, verstandig is om te mandateren en als dat gebeurt, of er dan een terugkoppeling kan zijn naar deze commissie. Onder het kopje Financiën vinden de fracties dat hier een open eind aan zit. Kan hier duidelijkheid over gegeven worden? Het betreft met name de laatste zin: "dit najaar wordt in kaart gebracht".

Onderwerp	Omschrijving
	Wat betekent dit en tot welke kosten leidt dit? En hoelang gaat die berekening dan duren? De <i>voorzitter</i> antwoordt dat het bestuur de commissie vraagt om het mandaat te verlenen. Het zou wenselijk zijn, omdat het een onderdeel is van de sector. Het gaat over mensen die bij de waterschappen werkten en geleidelijk aan naar de gemeenschappelijke regelingen zijn gegaan. Er zit veel mobiliteit over en weer, dus dit zou onder dezelfde cao moeten vallen. De heer <i>Andringa</i> vult aan dat wat nu geregeld wordt, is dat die gelieerde organisaties een volwaardig onderdeel worden van de werkgeversvereniging. Op de opmerking 'open eind' van CU/SGP zegt de <i>voorzitter</i> dat er geen keuze is: het waterschap moet naar een werkgeversvereniging toe. Die werkgeversvereniging moet zichzelf nog ontwikkelen. Het gaat in ieder geval meer geld kosten, want voorheen deed de unie dat. Vooralsnog leidt het niet tot een verlaging op de uniebegroting, maar zijn het meerkosten. Of het terecht is dat de unie die vrijval van kosten vasthoudt, is nog een punt van discussie. Over hoe de werkgeversvereniging zich gaat ontwikkelen, is nu nog niet te zeggen. De <i>voorzitter</i> zegt toe dat er een terugkoppeling zal plaatsvinden naar deze commissie. De <i>Algemene Waterschapspartij</i> vindt het een goed idee om toe te treden tot de werkgeversvereniging, maar vraagt naar de verdeelsleutel. Er wordt aangegeven dat er drie categorieën zijn: a, b en c, afhankelijk van het aantal fte's. Vallen de verbonden partijen onder het waterschap, waardoor het waterschap in categorie c terechtkomt? De heer <i>Andringa</i> zegt dat de verbonden partijen zelfstandig lid zijn. Per verbonden partij wordt bekeken in welke categorie deze valt. Uiteindelijk betaalt het waterschap wel mee, omdat het eigenaar is van die verbonden partijen. Er zijn geen andere vragen of opmerkingen meer. De <i>voorzitter</i> constateert dat de commissie positief adviseert en dat dit een hamerstuk kan zijn in algemeen bestuursvergadering.
II. Informerend / opiniërend	
3. Voortgang organisatieontwikkeling	De heer <i>Andringa</i> laat een presentatie zien over de stand van zaken in de organisatieontwikkeling. De <i>Algemene Waterschapspartij</i> constateert dat Waterschap Vechtstromen veel wil investeren in eigen personeel. Hoe kan het dan dat er zoveel personeel wordt ingehuurd? De heer <i>Andringa</i> antwoordt dat het waterschap bezig is de inhuur te verminderen met ongeveer 35 fte's. De vaste formatie wordt met 50 fte's verhoogd. Wel is de kostprijs gestegen van de mensen die worden ingehuurd. <i>Landbouw</i> vraagt zich af of met minder inhuur en meer vast personeel de organisatie wel flexibeler kan werken. Dit lijkt tegenstrijdig. De heer <i>Andringa</i> zegt dat de grootste wendbaarheid moet komen van de medewerkers zelf.

Onderwerp	Omschrijving
	Er zullen andere kwaliteiten nodig zijn en de organisatie zal de medewerkers moeten helpen die kwaliteiten te ontwikkelen en flexibeler te worden. De <i>Ouderenpartij</i> vraagt hoeveel vaste medewerkers de afgelopen jaren uit zichzelf zijn vertrokken. De heer <i>Andringa</i> antwoordt dat er wel wat verloop is, maar dat het overgrote deel van mensen die vertrekken, met pensioen gaat. De komende 10 jaar zal dit steeds meer gebeuren. Wel wordt het moeilijker om voor bepaalde functies medewerkers aan te nemen. <i>CU/SGP</i> vraagt of er weleens een uitwisseling van personeel plaatsvindt met de provincie Overijssel. De heer <i>Andringa</i> antwoordt dat dit weinig gebeurt, maar dat er wel wordt samengewerkt in Waterkracht en dat bijvoorbeeld wel uit uitgewisseld wordt met WDOD. De <i>voorzitter</i> geeft aan dat besturen in het algemeen voorzichtig moeten zijn met willen sturen op personeel. Een bestuur zou zich moeten richten op wat de organisatie wil bereiken en de vraag hoe daarop capaciteit moet worden georganiseerd, is meer een zaak voor het management.
4. Verslag vergadering 3 oktober 2018	Tekstueel: Het verslag wordt ongewijzigd vastgesteld. Actiepunten: – algemeen bestuur uitnodigen voor integrale bijeenkomst over integraal risicomanagement: dit staat gepland voor de eerste helft van 2019. De commissie ontvangt hiervoor te zijner tijd een uitnodiging.
5. Ingekomen stukken en mededelingen	Er zijn geen ingekomen stukken of mededelingen.
6. Rondvraag	De <i>Algemene Waterschapspartij</i> vraagt wanneer het bestuur de toegezegde presentatie over het Waterschapspeil en de Waterschapspiegel wil agenderen. De heer <i>Andringa</i> zegt dat dit in de volgende commissievergadering kan. <i>Water Natuurlijk</i> merkt op dat de kanovereniging in Hardenberg een clubgebouw wil plaatsen in de winterbedding van de Vecht. Hij vraagt wat het beleid is van het Waterschap Vechtstromen ten aanzien van bouwen in een winterbedding. De <i>voorzitter</i> zegt dat hij die vraag schriftelijk zou moeten beantwoorden. Duidelijk wordt dat deze vraag ook in de commissie Watersysteem is gesteld en dat beantwoording daar reeds toegezegd is. Vanuit CBO zal de vraag niet worden beantwoord. De <i>Ouderenpartij</i> vraagt om een oplossing voor het declaratiesysteem. Kan dit niet wat eenvoudiger? De heer <i>Andringa</i> zegt dat het systeem permanent wordt verbeterd, maar dat het niet voor ieder individu even duidelijk is. Soms is een beetje hulp nodig en die zal dan gegeven worden. Het <i>CDA</i> merkt op dat in de vorige vergadering is afgesproken de droogte te evalueren, samen met stakeholders. Hoeveel is de voorbereiding?

Onderwerp	Omschrijving
	De <i>voorzitter</i> zegt dat er een tweeledige evaluatie loopt: het proces van crisismanagement wordt geëvalueerd en ook de inhoudelijke kant, wat er geleerd kan worden ten behoeve van de aanpak van droogte in de toekomst. 23 januari is er een extra algemeen bestuursvergadering, waarin de inhoudelijke evaluatie van de droogte op de agenda staat. De procesevaluatie wordt dan ter informatie naar de commissie B en O gestuurd. De stakeholders zijn erbij betrokken. Het <i>CDA</i> geeft aan dat de stuw De Haandrik honderd jaar oud is en op instorten staat. Er wordt nu een noodstuw aangelegd. De gerenoveerde sluis blijkt niet 100% betrouwbaar te zijn. Nu blijkt dat het waterschap ook de energiecentrale gaat aanpakken. Is daar meer over bekend? De <i>voorzitter</i> antwoordt dat dit moet worden besproken in de commissie Watersystemen. De stuw is inderdaad honderd jaar oud en is deze zomer gestabiliseerd. Daarmee is het geenszins opgelost, dus er zijn extra noodmaatregelen voorzien voor komende winter. De sluis zit vast aan de stuw en is daarmee ook kwetsbaar. Als de stuw voldoende zeker is, kan de sluis weer volledig worden gebruikt. De energiekrachtcentrale is eigendom van het waterschap. Er komt een onderzoek naar de mogelijkheden om die beter passeerbaar te maken voor vissen. De stuwen zijn voor Waterschap Vechtstromen wat dijken in andere waterschappen zijn. Met assetmanagement moeten die beter beheerst en gecontroleerd worden. Maar deze discussie zal dus in de commissie Watersysteem worden gevoerd. De woordvoerder van <i>CU/SGP</i> zegt dat hij vorige week werd aangesproken door een inwoner van Vriezenveen, die van GBLT een aanslag kreeg van de afgelopen drie jaar. De heer <i>Stegeman</i> geeft aan dat GBLT nog met een inhaalslag bezig is. Die is nog niet afgerond. Wettelijk mag er nog na drie jaar een naheffing komen. Verder zijn er geen vragen meer.
7. Sluiting	De <i>voorzitter</i> dankt de aanwezigen voor hun komst en inbreng en sluit de vergadering om 16.05 uur.

Actiepuntenlijst

Commissie	Actie	Planning
B en O 03-10-2018	algemeen bestuur uitnodigen voor (ambtelijke) integrale bijeenkomst over integraal risicomanagement	eerste helft 2019
B en O 24-11-2018	Waterschapspeil van dienstverlening agenderen in CBO-overleg	eerstvolgende vergadering CBO
B en O 24-11-2018	Terugkoppeling naar CBO geven over ontwikkeling van werkgeversvereniging	zodra er nieuws is
B en O 24-11-2018	Procesevaluatie over de droogte sturen naar CBO	na 23 januari 2019